

Kesäkuun 11. päivänä 1918.

N:o 11.

Pankkivaliokunnalle.

Kuten Pankkivaltuusmiesten Pankkivaliokunnalle lähettämästä allekirjoittaneiden Palmiinin ja Ståhl-bergen antamasta kertomuksesta Suomen Pankista 1918 vuoden kapinan aikana ilmenee on pankin kapinan- aikainen hallinto valmistuttanut suuren määrän väärinä pidettäviä seteleitä. Näitä valmistettiin 500 markan seteleitä 46 miljoonan markan,

100 markkan seteleitä 20.8 miljoonan
markkan, 20 markkan seteleitä 2.88 mil-
joonan markkan ja 5 markkan seteleitä
6.96 miljoonan markkan arvosta sekä
pienempi määrä 1 markkan seteleitä.
Lukunottamatta viimeksimainit-
tujen, jotka suurelta osalta löytyi-
vät pankista kapinan jälkeen, sa-
notut väärät setelit myöskin las-
kettiin liikkeeseen. Niin pian kuin
Suomen Pankin läilinen johtokun-
ta jälleen voi alkaa toimintansa,
keskeytti se heti puhonalevion se-
telien lunastamisen sekä kehoitti
yleisöä määräajan kuluessa johonkin
maan pankkilaitokseen jättämään
hallussaan olevat väärät setelit, joi-
den lunastaminen jätettäisiin Edus-
kunnan ratkaistavaksi. Linoastaan
siihin yhden markkan seteleihin näh-
den, jotka kapinan aikana oli val-
mistettu ja laskettu liikkeeseen. Joh-
tokunta piti erityiset toimenpiteet
tarpeellomina, koska näiden setelien
erottelun oikista olisi tuotta-
nut vaikeuksia ja suurempia kus-

tannuksia kuin niiden lunastamiseen
menevä rahamäärä. Ennen määräajan
loppua jätettiin vääriä seteleitä eri
pankkilaitoksiin noin 40 miljoonan
markan arvosta ja myöhemmin on
niitä jätetty Suomen Pankkiin
noin 2 miljoonan markkaan nouse-
van määrän.

Pankkivaltuusmiehet, jotka ovat
pitäneet velvollisuutenaan ilmoittaa
asiasta Pankkivaliokunnalle, saa-
vat kunnioittaa lausua kannatta-
vansa johtokunnan toimenpiteitä
väärien yhden markan seteleihin
nähdessä, mutta olevansa muuten si-
tä mieltä, että Suomen Pankin ei
olisi vääriä seteleitä lunastettava,
vaan olisi kysymys niiden arvon
korvaamisesta valtion varoilla, mi-
käli siihen katsottiin aiheutta ole-
van ratkaistava samalla kertaa
kun muistakin kapinan aiheut-
tamista vahingoista päätetään.

Pankkivaliokunta on kirjelmällä joulukuun 8 päivältä kehoittanut Pankkivaltuusmiehiä tekemään ehdotuksen sellaisiksi muutoksiksi pankin ohjesääntöön, jotka ehkä näyttävät olevan tarpeen vaatimia niin kauan kuin Suomen Pankki ei voi ryhtyä lunastamaan seteleitään kullalla, ja saavat Pankkivaltuusmiehet, hankittuaan Pankin Johtokunnalta lausunnon asiaan, tämän johdosta esittää seuraavaa:

Suomen Pankin on ollut pakko viime vuoden tilinpäätöksessä suuressa määrin arvossa alentaa sille maailman sodan vallitessa kertyneiden ruplavarojen arvoa, jotka sota-aikana muodostuivat setelinannon katteron pääosaksi. Kun liikkeessä olevien setelien määrä samaan aikaan on paisunut monenkertaiseksi, on seurauksena ollut että tilinpäätös osoittaa pankin sivuuttaneen sen korkeimman rajan, mikä pankin ohjesäännössä on ase-

tettu liikkeessä olevalle kattamattomalle setelistölle. Näin ollen näyttää välttämättömältä toistaiseksi lisätä Suomen Pankin kattamatonta setelinanto-oikeutta ja samalla oikeuttaa pankin metalliseen valuuttaan lukemaan muitakin varoja kuin mitä voimassa olevain määräysten mukaisesti on lupa sellaisina pitää. Tähän nähden että liikkeessä olevien setelien määrä jo kuluwan vuoden alulla nousi yli 70 miljoonan markan ja todennäköisesti vielä pitemmän aikaa on pysyvä korkeana, katsovat Pankkivaltuusmiehet kattamattoman setelinanto-oikeuden voitavan korottaa nykyisestä 70 miljoonasta markasta 200 miljoonaan markkaan. Mitä tulee metalliseen valuuttaan luettaviin sijoituksiin ehdottavat Pankkivaltuusmiehet että Suomen Pankille myönnettäisiin oikeus niihin lukua myöskin Suomen valtion antamat kotimaiset obligationit ja muut sitomukset.

Ehdellään otun nojalla Pankkivaltuusmiehet kunnioittaan ehdottavat,

että Pankkivaliokunta esittäisi Edus-
kunnan hyväksyttäväksi seuraavan
lain:

Laki.

joka sisältää väliaikaisia säännök-
siä Suomen Pankin setelinanto-oi-
keudesta.

Suomen Eduskunnan päätöksen
mukaisesti säädetään täten, muut-
taen Suomen Pankille 19 päivänä
helmikuuta 1895 annetun Ohjesään-
nön 18 §:ää sellaisena kuin se on
asetuksessa 7 päivästä elokuuta 1914,
seuraavaa:

1 §

Suomen Pankin setelin liik-
keessä oleva määrä saa toistaiseksi
nousta enintään 200.000.000 markkaa
suuremmaksi Pankin setelinannon
vakuutena olevaa arvoainetta.

2 §

Setelinannon vakuutena olevak-
si arvoaineksi luetaan paitsi Pan-
kin metallikassaa ynnä rahaksi lyö-
tyä Suomen hopearahaa, Pankin rei-
dattomia saatavia sen ulkomaisilta

asiamiehiltä, Pankin omistamia ulkomailla maksettavia vekseleitä sekä ulkomaan rahan määräisiä obligatioita, korkolippuja ja seteleitä, tois-
taiseksi myös Suomen valtion antamat Suomen markkan määräiset obligationit ja muut sitoumukset.

N° 13.

Senaatin Valtiovaraintoimitus-
kunnalle

Suomen Pankin kapinanaikaisen hallinto on valmistuttanut ja las-
kenut liikkeeseen suuren määrän
väärinä pidettäviä uusinta mallia
olevia seteleitä, jotka voidaan erot-
taa oikeista ainoastaan numerojensa
kautta. Setelien numeroiden tarkasta-
minen on kuitenkin yleisölle hankalaa,
joten on ollut huomattavissa, että sa-
notut väärennykset haitallisesti vai-
kuttavat Suomen Pankin setelien
käypäisyyteen. Kun aivan uusimal-
listen setelien valmistamiseen ei voida
voida ryhtyä, on Pankkivaltuus miss-

ten mielestä välttämätöntä, että väärin setelien tuntemisen helpottamiseksi toistaiseksi muutetaan niiden setelien väriä, joita enemmän on väärennetty, ja saavat Pankkivaltuusmiehet kunnioittaa arvoa Kalliovaraintoimituskunnan toimenpiteitä siihen, että Suomen Pankin sallittaisiin laskea liikkeeseen seuraavan värisiä ja mallisia uusia seteleitä.

500 markkan seteli 1909 vuoden mallia.

Väri: keltainen pohjaväri ja sininen koristepaino. Setelin koko, ulkoasu ja teksti muuttumattomat paitsi että Venäjän valtakunnanvaakuna setelin etupuoletta on poistettu sekä että numeron yläpuolella on painettu: Parja II (Series II).

100 markkan seteli 1909 vuoden mallia.

Väri: harmaan vihreä pohjaväri ja punaruskea koristepaino. Koko, ulkoasu ja teksti muuttumattomat. Parjamerkintä samallaan kuin edellisissä setelissä.

5 markkan seteli 1909 vuoden mal-
lia.

Väri vihreä, koko, ulkoasu ja
teksti muuttumattomat. Parjamerkin-
tä sama kuin edellisessä setelissä.

N° 14.

Suomen Pankin johtokunnalle.

Kirjeen ohella kuluvan kesäkuun
10 päivältä N° 13. on johtokunta Pankki-
valtuusmiehille lähettänyt Kuopion
konttorin pankinkomisarius Ossiin
Walleniuksen anomuksen saada yksi-
tyisten asiain takia virkarapautta
kahdeksi viikoksi luettuna kulumas-
sa olevan kesäkuun 17 päivästä ja
on johtokunta anomusta puoltam-
 ehdottanut, että mainitun konttorin
kasööri Antti Parvi määrättäisiin pan-
kinkomisarius Walleniuksen virkarapa-
uden aikana hoitamaan sanottua
konttoria.

Asia tänään esiteltäessä ovat Pank-
kivaltuusmiehet nähneet hyväksi
anomuksen sekä johtokunnan e-

sitykseen suostua, mikä täten kun-
noittain ilmoitetaan johtokunnalle
tiedoksi ohjeenliittämällä pöytäkir-
jan otteet asianomaisille toimitet-
taviksi.